

PERIÒDIC D'ARAN

AUTÈ

abriu 2024

N. 110

ÁLVAR ORDÓÑEZ

 ARANOIL
DISTRIBUCIÓN DE GASÓLEO

☎ 973 644 644
🌐 www.aranoil.com

**EL MEJOR GASÓLEO
DE TODO EL VALLE**

SERVEIS

CONSELH GENERAU D'ARAN

Passeig dera Libertat, 16 (Vielha)
973 64 18 01
info@conselharan.org
www.conselharan.org
Twitter: @conselharan
Facebook: Conselh Generau d'Aran

AJUNTAMENTS

VIELHA E MIJARAN

973 640 018
info@vielha-mijaran.org
www.vielha-mijaran.org

NAUT ARAN

973 644 030
www.nautaran.org

BOSSÒST

973 648 157
www.bossost.es/www
ajuntament@bossost.org

LES

973 648 007
www.les.es
info@les.es

ARRES

973 641 819
www.arres.ddl.net

BAUSEN

973 647 024
bausen.ddl.net

CANEJAN

973 648 160
www.canejan.org

ES BÒRDES

973 640 939
www.bordes.ddl.net

VILAMÒS

973 640 739
www.vilamos.es

SERVEIS MÈDICS

EMERGÈNCIES

112

Espitau Val d'Aran (C/ Espitau 8, **Vielha**) 973 640 004
CAP (C/ Espitau, s/n, **Vielha**) 973 643 140
Dispensari **Arties** 973 642 847
Dispensari **Bossòst** 973 648 211
Dispensaris **Les, Canejan, Bausen** 973 648 229
Dispensari **Salardú** 973 645 818
Dispensari **Arres** 973 642 694
Dispensari **Es Bordes** 973 642 039

FARMÀCIES

Farmàcia Palà (**Vielha**) 973 642 585
Farmàcia Català (**Vielha**) 973 642 346
Farmàcia Almansa (**Bossòst**) 973 648 219
Farmàcia Almansa (**Les**) 973 647 244
Farmàcia Palà (**Baqueira**) 973 644 462
Farmaciola Palà (**Arties**) 973 644 346
Farmaciola Català (**Salardú**) 973 644 225

SEGURETAT

Mossos d'Esquadra (**Vielha**) 973 357 285
Pompiers d'Aran 973 640 080
Guàrdia Civil (**Vielha**) 973 640 005
Policia Nacional (**Les**): 973 648 014
Centre d'allaus d'Aran: <http://lauegi.conselharan.org/>

AUÉ, periòdic d'Aran, naix amb la voluntat d'esdevenir la publicació de referència de la Val d'Aran i el punt de trobada dels habitants i visitants d'aquest indret singular. Amb aquesta finalitat posa a disposició dels seus lectors per a qualsevol suggerència aquesta adreça: aue@segre.com

La imatge més suggeridora de la Val d'Aran. La Val d'Aran ofereix als visitants i als mateixos aranesos estampes d'increïble bellesa. Per a donar-ne testimoni, en aquesta secció AUÉ vol recollir

AGENDA

Santa Quitèria

19 DE MAI. Un des romiatges més destacadi de tota era Val d'Aran, eth de Santa Quitèria, se desenvoluparà aguest pròpleu 19 de mai damb un esdejoar popular aufrut per Ajuntament de Vielha e Mijaran entàs 10:30 e ua Missa en aunor a Santa Quitèria tàs 12:00.

Ac endonviaràs segur!

Anóncia-te ena nòsta publicacion

Demana informacion en **973 248 004**

PERIÒDIC D'ARAN
AUÉ

Xarxa

@aue_aran

en cada edició una d'aquestes imatges, la més suggeridora d'entre les que ens facin arribar els nostres lectors a aquesta adreça: aue@segre.com.

Pueblos Más Bonitos @Lospueblosmbe

«Garòs, en la Val d'Aran es otro de los pueblos de cuento de nuestra asociación. Miembro de Los Pueblos más bonitos de España desde 2023.»

Occitan Aranés @occitan_aranes

«Se voletz apréner aranés a compdar deth catalan, prepausam un manauau basic en PDF + àudios entà començar a aprenher e practicar er occitan dera Val d'Aran. Aué, dia internacionau deth dialòg, ei ua bona escadença entà començar! »

Toni Always Ascending @3404metros

«Deshielo acelerado en la Val d'Aran. El Riu Unhola empieza a ponerse de gala roja»

Noe Costa @Noecostariu

«Era Val d'Aran è temps que reivindique poder auer un grad d'auxiliar d'infermeria e, coma es familhes se pòden perméter eth luxe de pagar estudis e desplaçaments dehòra, lo denegueren. Aguesti burocrates parlen de Naut Pirenèu e Aran coma s'es pòbles siguessen a 30 minutes...»

Daurís Aranpark

Eth Parc de Fauna e Flòra plaçat en Pòrt deth Portilhon

ENQUIATH 3 DE NOVEME. S'a estreat era 11au sason deth Parc de Fauna e Flòra Autoctòna Aranpark, qu'a tornat a daurir es sues pòrtes coma ei d'abituda en Setmana Santa. En aguest sens, ath long de toti aguesti ans a anat variant e augmentant fòrça era fauna d'aguest petit parçan plaçat en Pòrt deth Portilhon a on tostemp i destaquen es ossi, es luèires, es lops o es classiques marmòtes que son un des grans atractius.

Hèsta major de Salardú

DETH 2 ATH 5 DE MAI. Coma ei d'abituda, a principis de mai, era poblacion de Salardú viuerà un an mès es sues tradicionaus hèstes majors. En aguest sens, cau rebrembar que son es prumères der an ena Val d'Aran e i aurà activitats tà tota era familha.

autoescola pallars

Aprovaràs ràpid, conduiràs segur!

Vielha e Mijaran · Ctra. Gaussanch, 4
25530 (Lleida) · T:619 060 731

ESTERRI D'ÀNEU · TREMP · SORT ·
LA POBLA DE SEGUR · BALAGUER · LLEIDA ·
PONT DE SUERT · FRAGA · BARCELONA · BENASQUE

www.autoescolapallars.com

Se presente eth projècte Ovilhuec. dat de recuperacion de paisatge

A TRAUÈS D'AGUEST PROJÈCTE PILÒT, QU'EI DOTAT D'UN PRESSUPÒST DE LÈU 2M€ PER PART DER ESTAT, SE CREARÀ UN RAMAT OVIN E CABRUM EN VILAMÒS

TÈXTE: **CONSELH GENERAU D'ARAN**

Era sedença deth Conselh Generau d'Aran a acuelhut aguest maitin era presentacion deth projècte Ovilhuec. dat, ena qu'an prenut part era sindica d'Aran, Maria Vergés, era directora dera Fundació Biodiversidad, Elena Pita, eth secretari generau entath Rèpte Demografic, Paco Boya, eth di-

rector generau der Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentaris (IRTA), Josep Usall, er alcalde de Vilamòs, Oriol Sala, atau coma eth coordinador deth projècte, Toni Dalmau e era rèsta der equip tecnic deth projècte, e a on a estat present tanben eth subdelegat deth govèrn en Lleida, José Crespín. Er objectiu d'aguest projècte pilòt e

transformador, dotat d'un pressupòst de lèu dus milions d'euròs e damb un periòde d'execucion de 22 mesi, ei crear un ramat ovin e cabrum de titularitat publica en Vilamòs coma dinamizador economic e de mantenement deth territòri, que pogue esdevier un modèl de referéncia e se pogue repli-car en d'auti pòbles dera Val d'Aran, mès tanben ena rèsta der Estat.

A trauès d'Ovilhuec.dat se poirà recuperar antics peishèus perduts pera disminucion d'activitat ramadèra, en tot recuperar era gestion dera massa forestau e assegurar eth suenh des nòstes montanhes, ath madeish temps que s'apòste pera diversificacion economica, explorant vies de comercializacion e valoracion deth producte carnic e lactic d'aguest ramat e creant lòcs de trabalh relacionadi damb era ramaderia en territòri.

Atau madeish, era implementacion des naues tecnologies aurà un papèr important, en tot emplegar-les entà poder controlar era localizacion e benèster des animals, modernizant eth sector e facilitant eth trabalh des ramaders e ramadères; mès tanben s'apòste pera recuperacion de coneis-hements ancestraus e se prebotjarà er escambi d'experiéncias entre ramaders, creant un airau de formacion practica entà pastors ena Val d'Aran. S'a expressat qu'aguest projècte d'Ovilhuec.dat ei ua grana oportunitat tath territòri.

CONSELH

CONSELH

Reaccions positiues en Aran

Er alcalde de Vilamòs, manifestaue que: "aguest projècte ei ua grana oportunitat entath nòste municipi, pr'amor qu'a trauès d'aguest ramat comunau public poiram recuperar eth paisatge tradicionau, netejar finques qu'an estat aucupades pera vegetacion e atau crear un talhahuec qu'ajude a esvitar era propagacion de huecs" Ovilhuec. dat compde damb eth supòrt dera Fundació Biodiversidad deth MITECO e ei finançat pera Union Europèa – NextGenerationEU en marc deth PRTR.

SOCIETAT

Programa Ligams

Eth govèrn deth Conselh Generau d'Aran a trauès des Servicis Assistenciaus Integrats, e en colaboracion damb era entitat ISOCIAL, a iniciat un projècte entà intervèir e sensibilizar sus eth fenomèn creishent dera solitud non desirada enes personas granes e trapar estratègies entà abordar aguesta problematica en nòste territòri, compdant damb era comunautat e er hilat vesiau. Les serà eth primèr pòble a on se desvoloparà aquest programa

CONSELH GENERAU

SALUT

Programa En Família

Eth govèrn d'Aran, a trauès des sòns Servicis Assistenciaus Integrats, a iniciat dejà era dusau edicion deth programa "En Família", er espaci comunitari d'atencion especializada e d'aprenedissatge collectiu, qu'ena sua primèra edicion compdèc damb un gran èxit e i arribèren a participar 54 personas. S'an inclòt naues tematicas en aguesta naua edicion.

CONSELH GENERAU

Mauestar peth Sense Ficción

ETH PROGRAMA DE TV3 ESPECIAL DE CACHOU NON AGRADÈC ARA POBLACION D'ARAN

TÈXTE: **CONSELH GENERAU**

"Consideram qu'eth tracte qu'aquest programa a dat ara Val d'Aran ei intolerable, tendenciós e mancat de rigor e de realisme" apunte era sindica ena sua missiva, en tot híger tanben que: "se retrate a Aran e as aranesi d'ua forma biaishada, sense hèr cap esmena as nombroses accions e inversions que s'an amiat a tèrme en matèria de sostenibilitat ambientau, de supòrt ara ramaderia

e conviuença damb grani carnívors, e sense remarcar tanpòc qu'era poblacion d'ossi en Pirenèu a aumentat enquias 83 exemplars en 2023". En aquest sens, s'a destacat que se prenen es accions de besonh entà reparar eth damnatge reputacionau provocat ena Val d'Aran e era sua ciutadania. Fin finau s'a explicat que i a un procès judiciari dubèrt e que cau demorar a que se resòlven es causes a trauès dera justícia.

ERA SINDICA D'ARAN, MARIA VERGÉS, ENVIÈC UA CARTA ARA PRESIDENTA DERA CCMA ENTÀ INFORMAR DETH MAUESTAR

Ua produccion de **lleida televisió** **Conselh Generau d'Aran**

NAUA TEMPSADA

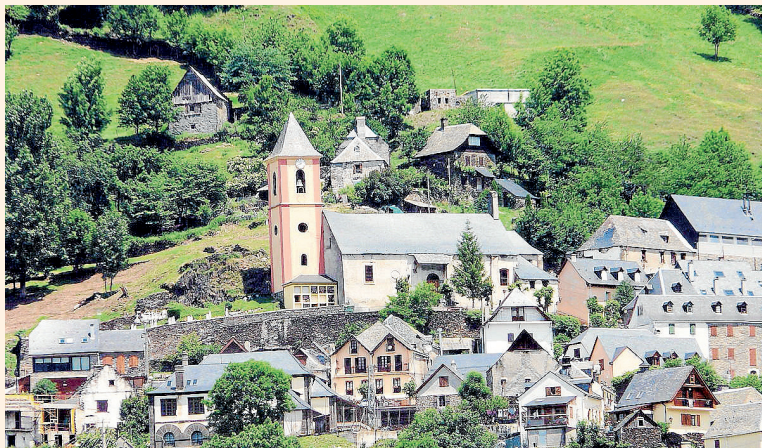
ÈM ÇÒ QU'ÈM

Era primèra sèria dera istòria en aranés

Cada dijaus entàs 22.55 h
Red. diuendres entàs 18.22 h

segueix-nos a
la xarxa+
Descarrega't l'app gratuïtament a:
Google Play App Store

CONSELH

TORISME

Impuls toristic as pòbles d'Aran

Eth departament de Torisme deth govèrn d'Aran a implementat ua naua utilitat dera app GuidAran, a on a compdar d'ara se pòden escotar dejà mès de 140 locucions relatives a diuèrsi punts d'interès des pòbles dera Val d'Aran. "A trauès dera app GuidAran volem aufrir as nòsti visitants informacion generau dera Val d'Aran, mès tanben apropar-les ara realitat deth nòste territòri", asseguraue eth conselhèr de Torisme, Josep Canut.

SALUT

Cambi der ascensor multicamilha

Eth Conselh Generau d'Aran ven de començar es trabalhs de renauiment der ascensor multicamilhas der Espitau Vald'Aran, ues òbres que auràn ua durada de dus mesi. Eth motiu ei eth besonh d'un renauiment qu'a de perméter as professionaus facilitats entath transpòrt de lhèts

CONSELH

Imatge d'archiu deth grop de Pompièrs e Emergències

Es Pompièrs formen part deth ALERT-PYR

UN PLAN NAUEDÓS QU'A DE PERMÉTER UA RESPONSA MÈS RAPIDA

TEXT: A.ORDÓÑEZ

Eth passat dijaus, 18 d'abriu, eth vicesindic 1èr e conselhèr de Territòri, Paisatge e Cambi climatic, Francés Bruna, prenèc part en lançament deth projècte ALERT-PYR, acompanyat per responsables de Pompièrs-Emergències, a on i sigueren presents tanben representants deth govèrn d'Aragon, Guipúscoa, e Navarra. Tanben representants des SDIS des Pirenèus francesi entre d'auti. Er acte auec lòc en Biarritz (França). Alert-Pyr ei un projècte POCTEFA innovador que se distingís pera implementacion de dispositius que permeten generar ua base de donades que se poguen emplegar en termes d'anticipacion e prevencion de risqui. Aguest projècte, que compde damb 11 sòcis entre es quaus se trape eth Conselh Generau d'Aran, a un enfo-

cament scientific, d'analisi de risqui e modelizacion que permete ua responsa operativa mès rapida, anticipant era expansion, intensitat e gravetat d'eveniments relacionadi damb eth cambi climatic, coma incendis forestaus o inundacions. Aguest plan ven deth projècte ALERT (Auançar e lutar en un espaci comun contra es risqui transfronterèrs), desvolopat entre es ans 2018-2022, que permetec en sòn dia que pompièrs francesi des Pirinèus Atlantics e es espanhòus de Guipúzcoa, Navarra e er Aragón, trabalhessen de manèra conjunta tà arténher es esturments de besonh e recorsi umans e materiaus en encastre de proteccion de personas, bens e miei ambient. Aguest espaci s'aurà ara de definir damb un nau territòri geografic compartit que contemple es risqui territoriaus, entre d'auti.

JO CROMPI EN ARAN ...E TU?

Consumís Val d'Aran

VAL D'ARAN
Era essència des Pirenèus

Conselh Generau d'Aran

www.visitvaldaran.com

      #Val_daran

QUAN CROMPAM EN COMÈRÇ LOCAU, CROMPAM QUALITAT E SOSTENIBILITAT.

Des deth Conselh Generau d'Aran e Romero Polo volem fomentar es productes de comèrç locau, pr'amor non an auut de recórrer milers de kilomètres enquia arribar a casa nòsta. Son **molt mès sostenibles** ja que se redusís era contaminacion generada peth transpòrt e se **disminuïssen es residus** de besonh tà empaquetar e traslladar es productes.

Quan dam supòrt ad aquest comsum, damb supòrt ath nòste territòri e cream lòcs de trabalh. Pr'amor darrèr de cada comèrç i a un gran equip de persones.

Romero Polo

Milhoradi es accèssi as equipaments deth Solan

ETH PALAI D'ESPÒRTS COMPDE DAMB UN NAU ACCÈS DE PANÒT, E TANBEN S'A REFORMAT ERA VIA D'ACCÈS ATH SKATEPARK E ARA PISTA DE FRONTON

TÈXTE: **MANU MOGA**

Aguesta primavera, er Ajuntament de Vielha e Mijaran ven de finalizar eth projècte de reforma des accèssi ath Palai d'Espòrts, ar Skate park e ara pista de fronton que se trapan en parçan deth Solan de Vielha.

Ua intervencion qu'ère plan de besonh, pr'amor qu'er accèss a d'aguesti equipaments se trapaue en un estat fòrça maumerenc peth pas deth temps e es condicions climatologiques adverses e, damb aguestes òbres, er equip de govèrn municipau a dignificat aguest espaci qu'ei empletat abituaument non sonque pes vesins de Vielha e Mijaran, senon per gent venguda de tota era Val d'Aran, autant mainadèra coma adults.

En accèss ath Palai d'Espòrts, s'a substituït er actuau solèr de husta que se trapaue en un estat tanplan deficient per un nau solèr a base de panòt, fòrça mès segur e eficient. En accèss ar Skate Park e ara pista de fronton, se i a bastit un paviment d'hormigon des deth laterau deth Palai d'Espòrts. Ath delà de netejar e rebaishar er airau que s'a pavimentat, en tot milhorar autant er accèss coma era seguretat dera zòna.

"Des der equip de govèrn dignificam aguest espaci esportiu deth Solan de Vielha qu'atrè era preséncia de fòrça gent pendent tot er an as diuèrses installacions municipaus, autant mainadèra coma adults, en tot reforcilhar era seguretat des usatgèrs qu'empleguen aguesti equipaments e deisham aguest parçan enes condicions que meriten", comenteth baile de Vielha e Mijaran, Juan Antonio Serrano.

Es equipaments esportius de Vielha compden damb nau accèssi

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

URBANISME

A licitacion era reurbanizacion dera Plaça Còto Março de Vielha

Seguís en tot auançar eth projècte de reforma dera Plaça Còto Março de Vielha, plaçada ath cant deth centre de Vielha. Er Ajuntament de Vielha e Mijaran n'a licitat es òbres, que compden damb un pressupòst de 365.110,70€. S'adaptarà era plaça en tot mantier un espaci de parcatge e en tot balhar mès protagonisme as pedons damb era installacion de mobiliari urban e naua vegetacion. Se desvoloparà ua estratègia urbana e arquitectonica en tot júnher era plaça dera glèisa, era plaça Còto Março e era naua urbanizacion ath torn deth cementèri, en tot revalorizar tot aguest espaci plaçat ath cant deth centre dera ciutat. Es interessadi enes òbres presentèren es sues aufèrtes enquiath passat 3 d'abriu. Un viatge aguesti trabalhs siguen adjudicadi, se començaràn en ostiu.

S'ADAPTARÀ ERA PLAÇA EN TOT MANTIER UN ESPACI DE PARCATGE E EN TOT BALHAR MÈS PROTAGONISME AS PEDONS DAMB ERA INSTALLACION DE MOBILIARI URBAN E NAUA VEGETACION. ES ÒBRES COMENÇARÀN EN OSTIU

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

CULTURA

Succés deth 3au hestau Banff

Fòrça gent participèc ena 3au edicion deth Banff Mountain Film Festival en Vielha. Era Audiovisuau acuelhèc as milhors films de cinèma de montanha deth mon, damb projeccions de nauta qualitat. Vielha, un an mès, tornèc a èster er epicentre deth milhor cinèma de montanha, damb era preséncia d'expèrts ena matèria. Eth Banff Mountain Film Festival completèc un cicle de films que s'encetèc setmanes abans damb era 6au edicion deth Mendi Tour.

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

TRABALH

Estudiants en practiques

Pendent es mesi d'abriu e mai, dus alumnes deth Plan de Transicion ath Trabalh (PTT) d'Auxiliar de Vendes, Oficina e Atencion ath Public dera Escòla d'Ostalària de Les realizen practiques en Palai de Gèu e era Bibliotèca Generau de Vielha. Er Ajuntament de Vielha e Mijaran mantèn eth compromís aquerit hè diuèrsi ans d'acuelher alumnes de diuèrsi centres educatius dera Val d'Aran entà ajudar-lis a iniciar-se en mon laborau.

ER AJUNTAMENT RESPON

Más proyectos de mejora

JUAN ANTONIO SERRANO
BAILE DE VIELHA E MIJARAN

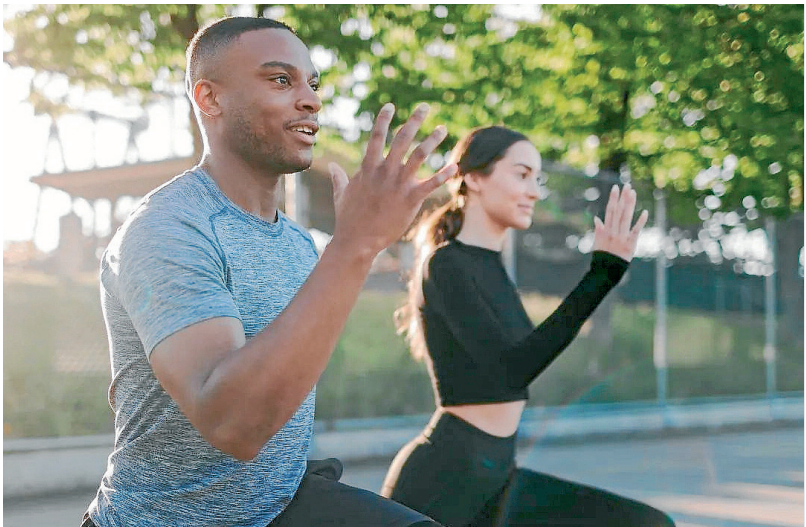

Con la primavera ya iniciada, y dejando atrás un invierno que ha sido muy productivo para el conjunto del sector turístico de Vielha e Mijaran, hemos comenzado a desarrollar diferentes proyectos de mejora del municipio y que se alargará hasta pasado el verano. Hemos llevado a cabo la mejora de los accesos a los equipamientos deportivos de la zona del Solan de Vielha: mejora de los accesos al Palai d'Espòrts, al Skatepark y a la pista de frontón. Lo hemos acondicionado de manera que todos los usuarios de estas instalaciones, que son muchos y provenientes de toda la Val d'Aran, puedan acceder con total seguridad a dichos espacios. También hemos sacado a licitación la reurbanización de la Plaza Còto Marçò, que se ejecutará a partir de este verano, y también habrá diferentes proyectos que también deberán llevarse a cabo como la reforma de diferentes equipamientos municipales como la Oficina Técnica y la reforma del edificio de la "Husteria" del Cap dera Vila de Vielha, o la reurbanización de la Plaza Comets. Por otro lado, seguiremos con la mejora del sistema de aguas, como es el caso de la Avenida Baile Calbetó Barra de Vielha y el mantenimiento de los diferentes depósitos de agua. Seguimos trabajando para mejorar nuestro municipio, priorizando los servicios básicos que brindamos a los ciudadanos que viven en nuestros pueblos y los visitantes, pues como capital de la Val d'Aran tenemos una gran responsabilidad.

ESPÒRTS

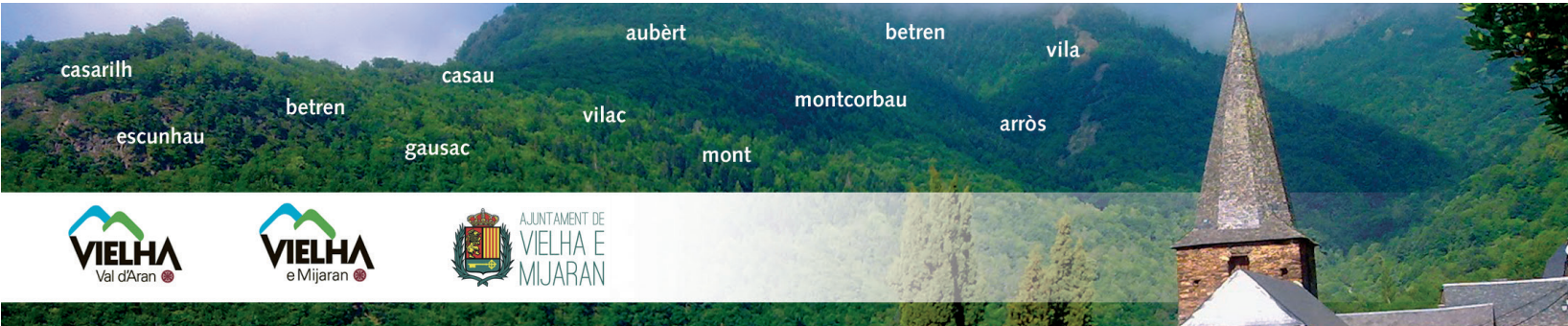
Setmana dera Activitat Fisica

Deth 2 ath 6 d'abriu, fòrça gent participèc enes activitats qu'er Ajuntament de Vielha e Mijaran organizèc laguens des actes commemoratius deth Dia Mondiau dera Activitat Fisica. Totes es activitats èren gratuïtes, en tot emplegar eth Palai de Gèu, eth Palai d'Espòrts, era pista de pàdel, atau coma ar aire liure. Dissabte 6 d'abriu i auec ua jornada de pòrtes dubèrtes en Palai de Gèu. Er Ajuntament de Vielha e Mijaran, jos eth lèma "Botja-te e viu eros@", encoratgèc ara gent a que pogue amiar a tèrme un minim de 30 minutes d'espòrt ath dia. "Er espòrt ei de besonh entà poder mantier un estil de vida saludable", comentèc eth còsso d'espòrts, David Moreno.

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

ER AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN AUFRIC UN AMPLE SEGUIT D'ACTIVITATS GRATUÏTES ENES INSTALLACIONS ESPORTIUES MUNICIPALS: PALAI D'ESPÒRTS, PALAI DE GÈU E PISTA DE PÀDEL, ATAU COMA TANBEN EXERCICI AR AIRE LIURE

ÒBRES

Actuacions en carrèr Sant Fabian

Er Ajuntament de Bossòst seguís en tot milhorar diuèrsi carrèrs deth municipi. En aguest sens, se trabalharà en carrèr Sant Fabian en 140 mètres de longada e 5 mètres d'amplitut en que i aurà un renauiment en sistèma d'aigües ath delà d'un renauiment tanben des tuèus. Eth pressupòst ei de 45.657,95 èuros.

EXPOSICIONS

Excellentia acuelhuda dera exposicion Hemnes de Bossòst

Er Ajuntament de Bossòst inaugurèc era exposicion Hemnes de Bossòst, un espaci a on se podie contemplar de forma fotografica toti es grani moments qu'an supausat dar un pas endauant en çò que tanh as hemnes coma referents. Aguesta exposicion demorèc dubèrta ath public enquiath 24 de març.

BOSSÒST

INVERSIONS

Gran subvencion der ACA

S'a autrejat ua subvencion de 300 mil èuros dera Agència Catalana dera Aigua (ACA), era maxima quantitat subvencionable, destinada a ua causa que tòque d'apròp a Bossòst. Aguest hons s'invertirà ena melhora deth hilat de subministrament d'aigua en baisha, un projècte qu'ajudarà non sonque a solucionar es rèptes actuaus damb eth subministrament senon que, de manèra significativa, repercutirà positivament ena salut des vesins deth municipi.

Ena imatge, ua des representacions dera Setmana Santa

ALVAR ORDOÑEZ

Espectacular Setmana Santa a Bossòst

SE POGUEREN AMIAR ENDAUANT ERA MÀGER PART DES PASSI PR'AMOR QU'ETH SANT ENTERRAMENT S'AUEC DE SUSPÈNER

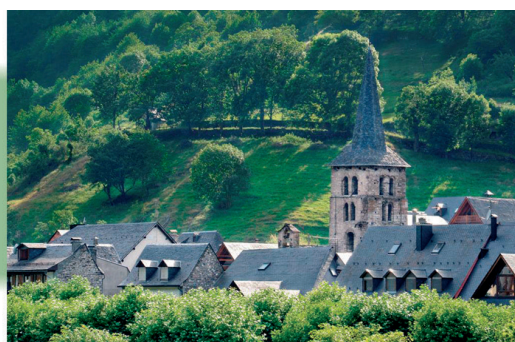
FIRMA: **ÀLVAR ORDOÑEZ**

Aguest fin de setmana an tornat es processons de Bossòst, un des eveniments culturaus e de tradicion mès importants de tota era Val d'Aran. Bossòst ei er unic pòble deth territòri que hè aguesti passi e era sua origina proven der an 1879. Coma tostemp, era estrea se hèc en diuèndres Sant damb eth Via Crucis, a on es diuèrsi passi anèren acompanhadi dera presència de fòrça personas que voleràn veir de prumèra man aguesta istorica tradicion. Malerosament, eth madeish diuèndres ena net non se poguec hèr

eth Sant Enterrament pr'amor des dolentes condicions meteorologiquas. Era que òc se poguec amiar a tèrme sense problèms siguec era processon deth Sant Retrobament en dimenge. Mès de 200 vesins participen laguens dera processon, ja sigue coma soldats, angelets o veudes. Un compromís non sonque des generacions adultes, senon tanben des mès joenes que damb orgulh decidissen implicar-se en aguest eveniment religiós. Es processons de Bossòst supausen tostemp un gran impacte economic entara zòna deth Baish Aran.

Ajuntament
de Bossòst

#Naut Aran

Naut Aran bonifique er IBI

ENES CASI DE PRUMÈRES VIUENDES, LOCAUS D'OSTALARIA DAMB MÈS DE 150 DIES D'ACTIVITAT AR AN E D'AUTI CASI NON LUCRATIUS

NAUT ARAN

Ena imatge, eth baile e era tinent d'alcalde en plen deth consistori.

TÈXTE: AJUNTAMENT DE NAUT ARAN

Eth Plen der Ajuntament de Naut Aran a aprovat ena sua session ordinària per unanimitat era bonificacion der impòst de bens immòbles entàs vesins empadronadi de Naut Aran. Es casi que se contemplan laguens d'aguest ajut son es que compden damb ua prumèra viuenda, bòrdes e solars que i a en casc urban e non trèn profitament, bars, restaurants e hotèls que daurissen un minim de 150 dies ar an, bòrdes agropecuàries e cabanes e bòrdes de terren rustic que non an activitat economica. Per exemple, se un vesin en 2023 auec de pagar un totau de 200 € per IBI e en 2024, 240 èuros, eth consistori se harie cargue d'aquera diferéncia

de 40 èuros entre aguesti dus ans. Eth baile der Ajuntament de Naut Aran, César Ruiz-Canela, explique que "pensam qu'auiem d'ajudar as nòsti vesins en tot bonificar er IBI a toti aqueri bens immòbles que non les generen cap tipe de rendiment economic, ei a díder, que sigue era sua prumèra residéncia, o qu'agen ua bòrda o ua explotacion agropecuària entre d'autes. Ac notaràn ena sua factura annau pr'amor que les ajudaram ena diferéncia deth còst der IBI deth 2024 respècte eth 2023." D'un aute costat, s'an aprovat es critèris d'adjudicacion entara concession des abitatge de loguèr assequible que se bastiràn en municipi enes pròplèu mesi coma eiera viuenda de Garòs, per exemple.

VIUENDA

Aprovades es bases tà accedir as viuendes assequibles

Enes bases, s'establís que cau èster major d'edat, èster empadronat en municipi de Naut Aran abans deth dia 1 de gèr de 2024 e auer uns ingressi ena unitat de convivéncia de minim 25.000 èuros ar an. Respècte es punts que se pòden guanhar, se darà un maxim de 25 punts a rason de 1 per an empadronat, es parelhes qu'an mainadèra, 2 per cada hilh, 2 punts es familhes monoparentals, 1 punt per discapacitat non inferior 33%, 2 punts per percentatge non inferior d'un 66% de discapacitat, 2 punts es empadronadi en Garòs, 2 es que trabalhen en Garòs e 1 punt es que trabalhen en Naut Aran

SOCIETAT

Naut Aran renauís era equipacion dera Marcha Nordica

Er Ajuntament de Naut Aran seguís damb eth projècte dera Marcha Nordica dempús dera bona acceptacion qu'a auut pendent es darrères campanhes. En aguest sens, s'a dotat de nau material tecnic as sòns usatgèrs. Rebrembam qu'era idèa sorgic gràcies ara iniciatiua de diuèrsi vesins e professionaus sanitaris dera zòna, que reclamauen poder realizar aguest tipe d'activitat entà poder revitalizar fisicaments a persones de totes es edats.

NAUT ARAN

TORISME

Deportur e es Termes Baronia de Les, en marcha

Dempús dera finalizacion der temporada d'iuèrn, es principaus empreses toristiques de Les an es sues pòrtes dubèrtes. Autant Deportur coma es Termes Baronia de Les trabalhen entà acuelher visitaires de cara a d'aguesta primavera, mès enfocadi, sustot, ar inici dera sason d'ostiu.

AJUNTAMENT DE LES

SUBMINISTRAMENTS

Subvencion d'aigües

Er Ajuntament de Les a confirmat qu'a rebut ua subvencion de 153.000 èuros entara melhora der hilat de suministrament d'aigües. Damb aquesta subvencion, autrejada pera Agència Catalana der Aigua, se contunhe treballant ena actualizacion e melhora d'aguest servici en tot aumentar era sua eficiéncia. Eth projècte a un còst totau de lèu 210.000 èuros, e era sua licitacion s'amiarà a tèrme enes pròpleu setmanes. "Seguim millorant des deth consistèri eth sistèma de subministrament d'aigües deth pòble", comentè eth baile de Les, Andreu Cortés.

Pressupòst de 2 milions d'èuros damb fòrça inversions

I AURÀ MILHORES D'EFICIÉNCIA ENERGETICA E DES SERVICIS EN HILAT D'AIGÜES

TÈXTE: MANU MOGA

Eth passat 22 de març, se celebrèc eth primèr plen ordinari der an der Ajuntament de Les. Entre d'auti ahèrs, s'aprovèc eth pressupòst iniciat entath 2024 damb 2 milions d'euròs, que contemple diuerses inversions destacades coma son: era melhora dera eficiéncia energetica des bastisses der Ajuntament e es Monges, era sustitucion dera iluminacion deth camp de fotbòl dera Cauarça, es òbres de melhora des servicis en hilat d'aigües e collectors ena zòna deth Cementèri e er airau de Cafisa, atau coma era melhora e enlumenat deth cementèri.

AJUNTAMENT DE LES

UNA NAUA PLATAFORMA DAMB SERVICIS DE PROXIMITAT
VIU ERA INFORMACION **Km0**

AUÉ TV
www.aue.cat
f auev
@auev

MOS APROPAM MÈS A TU

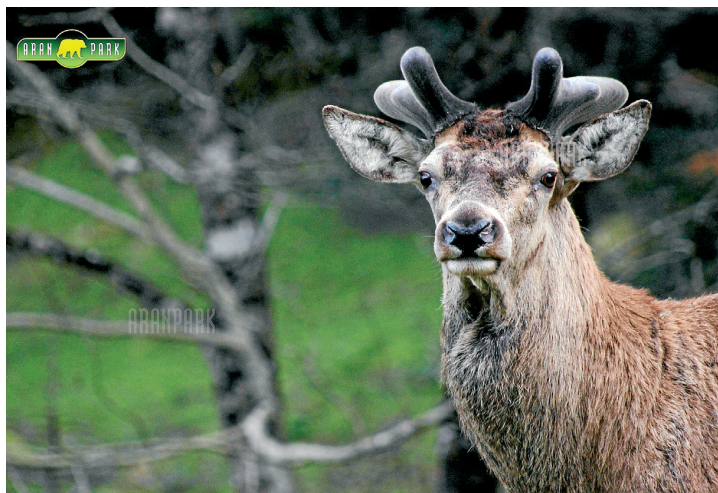
SEGUIS-MOS EN TÓN MOBIL, TAULETA O ORDENADOR

MIEI AMBIENT

Naua sason d'Aranpark

11au sason deth Parc de Fauna e Flòra Autoctòna Aranpark, qu'a tornat a daurir es sues pòrtes coma ei d'abituda en Setmana Santa. En aguest sens, ath long de toti aguesti ans a anat variant e augmentant fòrça era fauna d'aguest petit parçan plaçat en Pòrt deth Portilhon a on tostemp i destaquen es ossi, es luèires, es lops o es classiques marmòtes que son un des grans atractius pr'amor dera sua interaccion damb es persones. Eth parc demorà dubèrt enquiath pròplèu 3 de noveme, damb er objectiu de poder superar, un an mès, eth sòn particular rècord de visitaires.

ERA AUFÈRTA QU'AUFRI'S ARANPARK INCLUDÍ'S D'AUTES OPCIONS ENTÀ TOTI ES PUBLICS COMA PER EXEMPLE ER ÈSTER CUEDADOR PER UN DIA DE TOTES AGUESTES BÉSTIES

CONSELH GENEAL D'ARAN

FAUNA

83 exemplars d'ossi en Pirenèu

En 2023, en conjunt deth Pirenèus, s'an detectat 83 exemplars d'os. Aguesta chifra correspon ath nombre minim d'ossi detectadi en un an e se revise annaument. Se tracte de 37 felmes, 40 mascles e 6 individus de sèxe non identificat. Eth Grop de Seguiment Transfonterèr der Os Ròi en Pirenèu, deth quau forme part eth Conselh GENEAL d'Aran, a amiat a tèrme un balanç des actuacions de seguiment d'aguesta espècia en 2023 en Aran, Catalunya, França, Andòrra, Aragon e Navarra.

Baqueira-Beret torne a èster era estacion de referéncia en Espanha

AUE.CAT

Baqueira-Beret de rècord

ERA ESTACION ARANESA BARRE ERA SASON DAMB ERA MILHOR CHIFRA D'ESQUIAIRES: 1.055.180

TEXT: MANU MOGA

Eth passat 7 d'abriu, Baqueira-Beret barrèc era qu'a estat era milhor sason dera sua istòria en çò que tanh ara recepcion d'esquiaires. Ena sason 2023/24, era estacion aranesa a arrenhut 1.055.180 esquiaires.

Baqueira-Beret metec en foncionament es remontadèrs aguest iuèrn eth dia 25 de noveme e enquiath sòn barrament eth 7 d'abriu a enregistrat 135 dies de foncionament enes sectors de Vaguèira e Baciver e 125 enes de Beret e Bonaigua. Non li a calgut pas barrar cap dia per meteorologia adversa, encara qu'òc quauque remontadèr o zòna concrèta en dies puntuaus, per çò qu'es visitants an

pogut gaudir en un naut percentatge dera amplor des 2.273 A d'airau esquiable que ne dispòse eth domeni.

Destacar qu'era estacion a protagonizat es sues sasons d'afluència istorica dempús dera pandèmia damb er anterior rècord enregistrat en 2021-2022 damb 1.033.453 dies d'esquí venut e era següenta sason 2022-2023, era sua dusau melhora sason enquia aguest moment, damb 990.032. Aguest hèt refortilhe era tendéncia qu'es activitats de torisme ar aire liure an aumentat eth sòn nombre d'assistents des deth confinament de 2020 e qu'es espòrts d'iuèrn gaudissen de bona salut. Ena pròplèu sason Baqueira-Beret celebrarà 60 ans.

Desarticulat un grop especializat en panatòris

ES MOSSOS D'ESQUADRA DETENGUEREN EN VIELHA TRES HEMNES E DUS ÒMES, D'EDATS COMPRENUEDES ENTRE ES 20 E 57 ANS, COMA PRESOMPTIUS AUTORS DE SIES PANATÒRIS EN CASES DERA VAL D'ARAN

Eth valor de tot çò panat ascendís mès enlà des 100.000 euros

MOSSOS D'ESQUADRA

TÈXTE: MANU MOGA

Eth passat 3 d'abriu, es Mossos d'Esquadra detengueren e desarticulèren un grop especializat en panatòris damb fòrça e raflades es cases dera Val d'Aran.

Es detencions son resultat d'ua investigacion iniciada a fins der an passat dempús de detectar-se ua sèria de panatòris damb fòrça e raflades en abitatges des municipis de Vielha e Mijaran e Naut Aran.

Eth modus operandi qu'utilizauen es lairons tostemp ère eth madeish. Escuelhien cases unifamiliars, principaments es zònes ruraus e a on viuie gent d'edat auançada, enes quaus es proprietaris deishauen es pòrtes d'accès daurides pendent eth dia o non amagauen es claus en exterior dera casa. En aguesti casi, es lairons sabien a on ère er amagatalh, utilizauen es claus e les tornauen a deishar en madeish lòc entà non lheuar sospèites. Un còp laguens, sostreien jòies e sòs en efectiu.

As detenguts se lis restaque damb sies panatòris damb fòrça e quate raflades, cometudi en Vielha, Garòs, Betren, Escunhau e Casarih. Eth valor conjunt des jòies sostretes ascendís mès enlà de 100.000 euros.

MIEI AMBIENT

Dubèrta era pesca ena Val d'Aran

Eth passat 19 de març se dauric eth termini entara pesca de saumònids (Salmo trutta) ena Val d'Aran en arrius de baisha montanha enes modalitats de pesca damb mòrt e sense mòrt, atau coma tanben enes airaus dera Bassa d'Oles e era presa d'Aiguamòg. Ei obligatòria era licència de pesca recreativa e esportiva entà majors de 14 ans.

EVENIMENTS

Detengut un òme per agression sexual

S'a decretar preson entà un òme de 45 ans per presunta agression sexual damb submission quimica. Er acusat serie un treballador der Espitau Val d'Aran, concretament d'un anestesista d'aguest equipament espitalari, segontes s'a pogut saber. Ath delà, se destaque er hèt qu'aguesta persona formaue part dera plantilha der Espitau des de hège fòrça pòc temps.

EVENIMENTS

Barre eth Bar Casa Tuste de Les

Dempús de 43 ans, aguest mes d'abriu a barrat es sues pòrtes eth mitic Bar Casa Tuste de Les, regentat per Enrique Carrera e Ramona Puyal. Un establiment de referéncia ena Val d'Aran e, mès concretament, deth Baish Aran. Siguec fòrça implicat damb er espòrt, en tot èster era sedença d'amassada e celebracion des victòries dera Associacion Fotbòl de Les.

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

ESPÒRTS

Campionat d'Espanha Infantil de patinatge

Es dies 13 e 14 d'abriu, eth Palai de Gèu de Vielha acuelhèc era celebracion deth Campionat d'Espanha Infantil de patinatge artistic sus gèu. Ua escadença entà poder gaudir damb es milhors especialistes d'aguesta disciplina, arribadi de diuèrsi endrets der Estat. Era Val d'Aran compdèc damb 5 patinadores locals dera escola de patinatge deth Palai de Gèu.

BAR CASA TUSTE

Eth barrament d'un des bars mès mitics de tota era Val d'Aran

TÈXTE: ÀLVAR ORDOÑEZ

Eth Bar Casa Tuste de Les a esdevengut pendent aguesti 43 ans ua referéncia laguens deth sector dera ostalaria aranés. En tot daurir hè dejà mès de 40 ans, eth sòn principau client ère eth francés. Totun, damb eth pas des ans, aguest perfil anèc variant en tot assolidar-se eth vesin deth Baish Aran. E ei que coma ben ditz Quique Carrera, responsable de Bar Casa Tuste, eth sòn locau "ère un espaci a on es vesins e vesies quedauen entà poder préner quauquarren, jogar era partida de cartes o simplement un emplaçament a on poder trobar-se e condar-se coma les auie anat era jornada". Ara arribe un punt en qu'era jubilacion a arribat entà Quique sustot, mès que tanben lèu serà entà Ramona. Eth pròpi responsable afirma qu'a compdar d'ara "descansarè. Se te digui era vertat, non vau a fòter arren aguest primèr mes d'ençà que vage a barrar eth bar. Me calerà desmontar obviament es maquinas que hè aciu laguens. Ara rebrembi que per aciu a molta gent, non sonque dera Val d'Aran, senon de Barcelona e que son clients fidèls de tota era vida que coneishèren Les de sonque un viatge e qu'ara que tostemps s'apròpen ara nòsta poblacion passauen per aciu a préner un café e ua d'aguestes torrades".

Eth Bar Casa Tuste tanben a auut ua grana vinculacion damb er espòrt, e d'aquerò se'n restaque qu'ei eth bar oficiau dera Associacion de Fotbòl Les. Ère er emplaçament de comunion e de celebracion dera equipa quan jogauen en casa mès, tanben, es sòns 'bocates' de fuet, hormatge o camalhon, acompanyauen ara equipa aqui a on anauen.

ÀLVAR ORDOÑEZ

ÀLVAR ORDOÑEZ

AN DE FONDACION

1981

FONDADOR

QUIQUE CARRERA

ESPECIALITAT

TORRADES

LOCALIZACION

LES

TORRADES

Aguest element ère fonamentau laguens der estil deth Bar Casa Tuste. Es torrades de Quique èren tanplan coneishudes pr'amor dera forma en qué les premanie. En aguest sens, n'i auie de fuet, choriç doç e picant, hormatge, camalhon, atun o anchòva. Ère eth producte mès demandat de tot eth locau.

ES PARTIDES DE CARTES DERA TARDE ÈREN UN DES SAGÈTHS DISTINTIUS DETH BAR CASA TUSTE DERA POBLACION DE LES

«Auem aportat naua vida sociau ath pòble»

Quique, per quin motiu daurisses Casa Tuste? Me maridè damb 21 ans e auie un salari baish, volie provar a daurir un bar e anèc fòrça ben en un principi perquè i auie un gran volum de francesi.

Com a evolucionat eth bar? Començè treballant damb eth torisme francés e ara ère eth bar deth pòble. Jogar era partida dera tarde ère tradicion.

Auies un espaci molt petit a on premanies es tues famoses torrades, non ? Òc. Ena part dreta deth locau auie un petit espaci a on premanie es torrades de tota era vida. Aguesti dus dies abans de barrar auem auut molt de trabalh perquè es vesins volien gaudir dera darrèra torrada.

E de qué les premanies? Fuet, choriç doç e picant, hormatge, camalhon, cap de lom, atun, anchòves. Non podie hèr arren caud perquè non hè codina. Mès non m'interessau tanpòc auer-ne ua.

Quin a estat eth milhor moment d'aguesti 43 ans tà tu? Ei complicat pr'amor que n'i a auut molti. Dilhèu er hèt de daurir eth locau e dar ua naua vida en pòble. Non sabie coma gesserie e fin finau a estat un camin preciós. Auem aportat ua naua vida

RAMONA E QUIQUE ENTREVISTA

TÈXTE: ÀLVAR ORDÓÑEZ

Quique Carrera (64 ans) e Ramona Puyal (61 ans) an dedicat era sua vida a servir as vesins deth Baish Aran. Eth Bar Casa Tuste a esdevengut ua referència en toti es encastres e s'a convertit en bar de mòda dera poblacion de Les. Malerosament e per rasons de jubilacion, barre es sues pòrtes des d'aguest mes d'abriu

sociau ath pòble.

E eth pitjor? Jo non ac è passat malament. Òc que dilhèu quan è perdut a companhs, clients de tota era vida, per desgràcia qu'an morit joeni e a estat ua situacion complicada.

Per quin motiu barre Casa Tuste? Nosati non èm es propietaris deth locau. Jo parlè damb eth responsable

e me diguec que non volie tornar a logar-lo. Ère molt content de tot çò qu'auem aportat mès ara volie dar-li un aute usatge.

Er hèt de compdar damb Ramona a estat fonamentau tà tu, non? Sense cap tipe de dohte. Solet non m'auesse jobilat as 64, dilhèu ne auesse arribat perquè ei molt de trabalh. Non aurie auut ne ores de descans tà dinar.